

Κάποτε στη Μύκονο

Απόσπασμα από το μυθιστόρημα του Ζάχου Χατζηφωτίου,
που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Φερενίκη

Πίσω από αυτό το αληθινό ερωτικό μυθιστόρημα του Ζάχου Χατζηφωτίου κρύβεται μια Μύκονος που λίγοι γνωρίζουν, σε μια εποχή που όσοι έζησαν, φροντίζουν πάντοτε να επιστρέψουν. Ακόμη και μέσω ενός βιβλίου. Αυτού.

Once upon a time on Myconos

Excerpts from Zachos Hatzifotiou's novel edited by Fereniki Editions

Zachos Hatzifotiou's romantic novel reveals a side of Myconos of the past, known only to a few. Those who experienced it then, wish to revisit it even by reading a book – a book like Once Upon a Time on Myconos.

“Γράφοντας μια ιστορία, μοιραία την ξαναζείς και ποδύ υραιότερη μάχιστα, αφού μπορείς να φτιάξεις τα γεγονότα και τις καταστάσεις όπως εσύ θα τις ήθελες να συμβούν στην πραγματικότητα, έστω κι αν εξαπατάς ή κλέβεις τον ίδιο τον εαυτό σου”

— Ποιο είναι αυτό το νησί, Don;
— Δεν είπαμε τα Γιούρα;
— Άντε, άντε... Τα Γιούρα τα περάσαμε εδώ και δύο ώρες. Πού ταξίδευες πάλι, Don Κιχώτη μου;
— Δεν ξέρω πού ταξίδευα. Τώρα όμως ταξιδεύω μαζί σου για τη Μύκονο και εσύ τη Μύκονο δεν την ξέρεις, κι αυτό είναι πολύ επικίνδυνο.
Τι θα πει δεν την ξέρω. Δεν ξέρω ποια είναι η Μύκονος; Όλος ο κόσμος την ξέρει, έκανε ενοχλημένη.
— Καλά αυτό... Έχει πια καταντήσει να είναι πιο γνωστή η Μύκονος από την Ελλάδα. Πέρσι στη Νέα Υόρκη πήγα να πάρω το εισιτήριό μου από την Ολυμπιακή. Δίπλα μου έστεκε μια Αμερικάνα που ρωτούσε την κοπέλα του γκισέ: «Είναι μακριά, ντίαρ, η Ελλάδα από τη Μύκονο;»
— Και τι της είπε η κοπέλα;
— Τίποτε εκείνη. Εγώ της είπα...
— Ωχ, η δυστυχισμένη, πού έπεσε!
— Όχι, όχι! Της είπα πως είναι τόσο κοντά, ώστε γίνονται προσπάθειες να ενωθεί μια μέρα η Ελλάδα με τη μητέρα Μύκονο. Καθώς καταλαβαίνεις, συνέχισε το δούλεμα και της είπα ότι μοιραία θα μεταφερθεί στη Μύκονο και η πρωτεύουσα μαζί με την Ακρόπολη. Η Αμερικάνα χάρηκε σφόδρα και μου είπε ότι αν καταφέρναμε να προσαρτίσουμε και το Βατικανό στη Μύκονο, θα ήταν μια τεράστια διευκόλυνση για τους Αμερικανούς τουρίστες. Γιατί σε μια μέρα μέσα θα μπορούσαν να δουν την Ακρόπολη, τον Άγιο Πέτρο και τον Πέτρο τον πελεκάνο!
— Είσαι τρομερός, είπε η Μαριλένα και γέλασε. Τι σου έφταιγε η γυναίκα;
— Αγαπητή μου, όταν εγώ βγω από τον τόπο

μου, αισθάνομαι Έλληνας μέχρι απδιάς. Στον τόπο μου πάλι αισθάνομαι Έλληνας μέχρι απδιάς και σαν γνήσιος Έλληνας βρίζω τους πάντες και τα πάντα. Μου λες τώρα εσύ «έρχομαι στη Μύκονο» κι εγώ ο βλάκας παρασύρομαι και σε παίρνω. Ξέρεις τι είναι η Μύκονος; Φρίκη!
— Don, ή είσαι τελείως τρελός ή ταξιδεύεις πάλι με σκοτεινούς διαβόλους στο μυαλό σου.
— Δεν τρελάθηκα καθόλου. Η Μύκονος, όταν δεν την ξέρεις, είναι φρίκη. Ξέρεις τι θα πει φρίκη; Τρελαίνεσαι, πώς να σου το εξηγήσω. Γι' αυτό σου είπα πως είμαι αφελής που σε παίρνω στη Μύκονο για πρώτη φορά. Δεν σε ξέρω. Δεν ξέρω τι σου αρέσει. Αν σου αρέσει

ό,τι αρέσει στα ενενήντα τοις εκατό των φυσιολογικών ανθρώπων, θα μου καταστρέψεις την ξεκούρασή μου, θα με ταλαιπωρήσεις και θα ταλαιπωρηθείς. Εσύ μπορείς να θες νερά, λαγκάδια πράσινα και μια στοιχειώδη άνεση. Ε, απ' αυτά δεν υπάρχει τίποτα. Είχε ανοίξει τα μάτια της και με κοιτούσε έκπλη-

“By composing a story, one inevitably re-lives the events that lie in its core and has a chance to give them a twist and present them as he or she wishes them to have happened, even if that may mean that the writer is creating an illusion or cheating his or her own self”

— Which island is this, Don?
— Didn't we say it was Yioura?
— Oh come on, we crossed Yioura two hours ago. Where did your mind wander this time, my dearest Don Quixotte?
— I don't know where my mind was wandering. The thing I know is that I'm traveling with you to Myconos of which you don't have a clue and this can be very dangerous.
— What do mean by saying that I don't have a clue? That I haven't heard of Myconos? Everybody knows Myconos, she replied pretty annoyed.

— Oh, that again. Myconos has ended up being more famous than Greece. Last year in New York, when I went to pick up my ticket from the Olympic Airways cashier desk, there was an American lady asking the cashier girl: "Is Greece far from Myconos, my dear?"
— And what did the girl say?

κτη. Έκπληκτη γιατί είχα νευριάσει κι έκπληκτη επίσης γιατί δεν πίστευε πως όλα αυτά που έλεγα ήταν αληθινά.

— Πώς μπορεί να μην έχει τίποτα και να έχει μισό εκατομμύριο ξένους το χρόνο;

— Γιατί υπάρχουν μισό εκατομμύριο τρελοί στον κόσμο, που μαζεύονται κάθε χρόνο στη Μύκονο για να κάνουν χωριό με τους άλλους τρελούς που ζουν εκεί. Δεν έμοιαζε να καταλαβαίνει και συνέχισα αγανακτισμένος την απολογία μου.

— Βρε παιδάκι μου, πώς να στο εξηγήσω. Έρχονται άνθρωποι φυσιολογικοί στη Μύκονο κι αρχίζουν: «Ωραίο νησί, αλλά βρε αδελφέ, δεν έχει ένα δέντρο;». Όχι κύριοι. Υπάρχουν ενενήντα νησιά στην Ελλάδα με δέντρα και πράσινο. Στη Μύκονο δεν έχει πράσινο. Ή μάλλον είχε. Είχε ένα πράσινο δέντρο... πέρσι... Φέτος το ασβέστωσαν κι αυτό και πάει. Τους χαλούσε, λέει, το κάτασπρο τοπίο. Εδώ ασπρίζουνε τους δρόμους δυο φορές τη βδομάδα και θ' αφήσουν το δέντρο πράσινο;

— Και δεν μου λες, Δον, ξαναρώτησε. Μια και με κατατόπισες για το πράσινο, δεν μου περιγράφεις και τα άλλα αγαθά που... δεν έχει το νησί;

— Ου, ου, ευχαρίστως, άλλο τίποτα.

— Κοίταξε, Δον Κιχώπη, μην παίρνεις τη γνωστή σου φόρα, με διέκοψε. Μην μου πεις πως η

Μύκονος δεν έχει «μετρό», γιατί δεν πρόκειται να εκπλαγώ.

— Ποιος σου μιλάει για μετρό, παιδί μου. Για νερό θα σου μιλήσω. Για νεράκι καθαρό της βρύσης, που δεν έχει το νησί.

— Τι; έκανε ξαφνιασμένη.

— Ναι, χρυσό μου, η Μύκονος δεν έχει νερό. Κι όταν λέω νερό, δεν εννοώ πως δεν έχει καταρρά-

κτες. Ενώ πως δεν έχει νερό να πεις και να πλυθείς.

Με κοίταξε πάλι με μάτια ορθάνοικτα, σαν να μην πίστευε.

— Δηλαδή, να μην υπερβάλλουμε, συνέχισα. Όταν καιρού επιτρέποντος φτάσει το καίκι με προμήθειες από την Αθήνα, τότε βεβαίως υπάρχει άφθονο επιτραπέζιο νερό Λουτρακίου με τέσσερις δραχμές τη φιάλη. Συγγνώμη: Έκανα λάθος. Το νερό κάνει έξι δραχμές. Το γάλα κάνει τέσσερις. Το νερό Λουτρακίου, εκτός από θαυμάσιο πόσιμο ύδωρ, είναι και εκπληκτικό για ντους. Με τρία μπουκάλια νερό, δηλαδή με δεκαοκτώ μονάχα δραχμές, μπορείς να κάνεις ένα θαυμάσιο ντους και να βγάλεις όλα τ' αλάτια από πάνω σου. Πάντως αυτό που λένε «ύδρευσις» δεν υπάρχει, συνέχισα αμείλικτος.

— Η Μύκονος έχει τρεις, νεότευκτες, μπετονένιες δεξαμενές, που ενώνονται με σωληνώσεις με όλα σχεδόν τα σπίτια του νησιού. Όταν ανοί-

— She didn't say anything. I said...

— Oh, the poor woman, why did she have to run into you?

— No, no! I told her that it's so close they're trying to join Greece with mother Myconos. As you can understand, I kept putting her on and said that, inevitably, the capital would be transferred to Myconos along with the Acropolis. The American lady was so happy and said that if we could manage to annex the Vatican to Myconos as well it would be very convenient for the American tourists because in one day they could have the chance to see the Acropolis, Saint Peter and Petros the Pelican!

— You're terrible, said Marilena and laughed. It wasn't her fault!

— My dear, when I'm away from home I feel I'm Greek to the bone. Even at home I feel Greek to the bone and, as an original, I swear like a trooper. You're telling me, "I'll go to Myconos with you" and like a fool I get carried away and I take you with me. Do you know what Myconos is about? It sucks!

— Don, you have either lost your mind completely or you are just wandering with dark evils in it again.

— I didn't lose it at all. When you don't know Myconos, it sucks. Do you understand it sucks? It drives you crazy, I don't know how to explain it to you. That's why I told you that it's very naive of me to take you with me to Myconos for the very first time. I don't know you. I don't know what you like. If you like what ninety per cent of normal people like, you'll ruin my holidays. You'll be trouble for me and I'll be trouble for you. You may want waters, green valleys and some basic comforts. Well, there is nothing of that.

- She was staring at me with her startled eyes wide open. She surprised because I had gone mad and she didn't believe any of this was true.

— How can it be that there's nothing there when half million people visit the island every year?

— Because half million lunatics go every year to get together with the lunatics who live there. She didn't seem to realize what I was talking about but I kept on indignantly.

— Come on buddy, how to explain it to you? Normal people arrive in Myconos and say: "It's a nice island but, pal, can't you find even one tree?" No mister, there are ninety islands in Greece with trees and verdant areas. In Myconos there is no green, nay, there was. There was a green tree... last year... This year they whitewashed it and now it's gone. They said it was ruining the snowy-white landscape. People

Ξεις τη βρύση αυτή, αντί για νερό σου 'ρχεται ένα σφυριχτό αεράκι, που είναι μεγάλη ανακούφιση τις ζεστές μέρες. Βέβαια υπάρχουν και μέρες που οι βρύσες αυτές στάζουν νερό. Πέρσι – φερ' ειπείν –στο χρονικό διάστημα από 1η Μαΐου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου η βρύση μου έτρεξε νερό οχτώ φορές από μία ολόκληρη ώρα. Δεν υπερβάλλω, αλλά ειλικρινά «πνιγίκαμε στα νερά στο σπίτι».

Εξακολουθούσε να με κοιτάζει γελώντας και μη πιστεύοντας, εγώ όμως ήμουν εντάξει απέναντί της κι άρχισα να ξαλαφρώνω μέσα μου από τις πιθανές ασυνέπειες του νησιού προς τον πολιτισμένο κόσμο. Αλλά στο κάτω κάτω της γραφής τι με ενδιέφερε εμένα αν ορισμένα πράγματα στο νησί δεν ήταν του γούστου της; Δικό μου ήταν το νησί;

here whitewash the streets twice per week. Do you expect them to leave a tree green?

— So tell me about it, Don, she asked again. Since you filled me in on the verdant areas, why don't you describe the other goods that are not available on the island?

— Oh, gladly, wait and see.

— Look, Don Quixotte, don't start, she cut me off. Don't tell me that there's no "underground" in Myconos because it's not going to surprise me.

— Who's talking about underground, dear? I was going to talk about water. About clear tap water, that's what's not available on the island.

— Excuse me? She said fully startled.

— Yes, dear, Myconos doesn't have any water. And when I'm talking about water, I don't mean that there aren't any water falls. I mean there's no water to drink and wash with.

- She looked at me wide-eyed again, as if she didn't believe me.

— Actually, let's not overact. When weather allows it and the boat arrives with provisions from Athens there's abundant "Loutraki" table water at four drachmas per bottle. Sorry, I was wrong. Water costs six drachmas. Milk costs four drachmas. "Loutraki" water, apart from being excellent potable water, is great for taking your shower as well. With three bottles of water, that is with only eighteen drachmas, you can take a wonderful shower and remove all the salt from your body. But what we mean by "water supply" doesn't exist, I kept on relentlessly.

— Myconos has three, newfangled concrete tanks connected by pipe lines to almost all houses on the island. When you open the tap, instead of water you get a whistling breeze that is quite comforting on hot days. Of course, there are days that water runs from these taps. Last year, for example, starting from the 1st of May till the 15th of September, there was water running from my tap eight times a day for one hour each time. I'm not exaggerating, honestly "the house was awash".

- She was still looking at me laughing disbelievingly but my conscience was clear so I started feeling disencumbered about the possible delinquencies of the island towards civilized people. But, after all, what did I care if some things on the island were not to her liking? The island was not mine after all! (...)